

Sisällys

<i>Sirpa Oja</i>	
Lukijalle	9

<i>Sirpa Oja</i>	
Mitä on kehkeytyessä?	17
Kolme kehittämisvaihetta kohti inklusiivista koulua	17
Kaikille kelpoa koulua kehittämään.....	20
Kehittämistyön systeminen luonne.....	28

OSA 1

MINKÄ TULEE MUUTTUA?

<i>Sirpa Oja</i>	
Oppilaan tuki	35
Minkä uudistamista esi- ja perusopetuksessa tulee tutkia?	35
Kouluintegraatiosta inklusioon.....	37
Ennakointi eli varhainen puuttuminen ja tuki	42
Tuki kolmiportaiseksi ja tuen prosessit.....	46
Tukikeinot.....	52
Kehittyvä yhteistyö ja uudet roolit.....	58

<i>Leena-Inkeri Rönty ja Simo Rönty</i>	
Perusopetus – arvoista käytäntöihin	63
Opetuksen lähtökohdat	63
Peruskoulun uudistaminen – vastaus muuttuneisiin tarpeisiin.....	66
Oppilaan ja opettajan kohtaaminen	68
Oppilashuolto – kaikille hyvä koulupäivä	74
Kohti tulevaisuutta	76

OSA 2

MITÄ TEKEMÄLLÄ KELPO KOULU RAKENTUU?

Sirpa Oja

Koulun uudistaminen koskee koko järjestelmää	83
Jos haluat ymmärtää organisaatiosi, yritä muuttaa sitä	83
Kelpo-kehittämistoiminnan tasot ja elementit	90
Kehittämistoiminnan kuntatason elementit	94
Kehittämistyö koulutasolla	102
Materiaali- ja ideapankit	104

Paula Järnefelt, Niina Lång ja Eero Väättäin

Perusopetuksen toimintakulttuurin kehittäminen Vantaalla ...	107
Parasta erityisopetusta on hyvä yleisopetus	107
Kehittämistoimenpiteiden vaikuttavuus	112
Johtamisjärjestelmä ja strategiatyö kehittämisen tukena	116
Vantaan perusopetuksen aluemalli	119
Perusopetuksen kokousrakenteet	124
Strategiasta toimintaan	125
Oppimisen, kasvun ja koulunkäynnin tuki Vantaalla	127
Laadukasta perusopetusta turvallisuutta ja hyvinvointia edistäen ...	137

Eija Heikkinen ja Mikko Saari

Opettajien yhteistoiminnalla jokainen koulu on Kajaanin paras..	141
Yhteistoiminnan kehittämisellä uuteen toimintakulttuuriin	141
Koulujen välinen verkottuminen	143
Kelpo-kehittämistoiminta Kajaanissa	147
Tutkiva ote koulujen kehittämistoimintaan	149
Johtajan ja opettajan roolit muutoksessa	151
Muutosten merkitys tulevaisuudessa	155

Arto Willman

Koulun johdon mahdollisuudet oppilaan tuen ja hyvinvoinnin edistäjänä	161
Taitavista yksilöistä osaavaksi yhteisöksi	161
Yhteisö muutoksen pyörteissä	163
Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty	168
Muutos on yksilön ja yhteisön prosessi	173
Arviointi	176
Muutoksen vakiinnuttaminen	178
Muutosjohtaminen on kokonaisuuksien johtamista	180
Matkan varrelta opittua muutosjohtamisen tueksi	182

Leena Liusvaara

Rehtori koulun yhteisöllisen toimintakulttuurin tukijana	187
Koulutuspolitiikan muutos ja rehtorin työ	187
Opetuskulttuurin muutoksen aika	189
Yhteistyö rehtorin kehittämispuheena	192
Yhteistyöstä yhdessä tekemiseen	193
Tehostettu tuki yhteisopettajuuden luokissa	195
Yhteisöllinen pedagogiikka	198
Huoltajayhteistyö yhteisopettajuuden ryhmässä	201
Mihin olemme matkalla?	203

Taina Hämäläinen

Muutos koordinaattorin näkökulmasta	207
Liikkeelle lähtö	207
Kansallisen tason sanansaattajana	210
Käytännön kehittämisen työkaluja luomassa	212
Kouluja tukemassa	217
Opettajia tukemassa	220
Katse tulevaan	223

Outi Dahlgren ja Paula Partanen

Yhteisopettajuuden edut ja kulmakivet	227
Vaiheittain integraatiosta inklusioon	227
Monta hyvää syytä yhteisopettajuuteen	232
Kokemuksia yhteisopettajuuden toteuttamisesta	244
Yhteisopettajuuden toteuttamisen kulmakivet	248

OSA 3

TYÖ JATKUU OPPIJOIDEN YHTEISÖNÄ

Sirpa Oja

Oppijoiden yhteisöksi	255
Kehittämistyön tuloksia	255
Entä hankekauden jälkeen?	260
Nyt.....	264

Outi Helle, Riitta Kotisara ja Marja-Leena Paananen

Unelmista totta – Aallonmurtajan harjalta näkyvä kauas	267
Hiljainen unelma.....	267
Unelma avaa huomisen oven	269
Aallonmurtajan harjalla.....	271
Yhteisopettajuuden voima, valo ja vaikeus	272
Toimintaa tuetaan ja ilosanoma saa kiertää	275
Suuntana tulevaisuus.....	276

Kirjoittajat	279

Liitteet	283
Liite 1. Tärkeitä Kelpo-osoitteita.....	283
Liite 2. Esi- ja perusopetuksen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen järjestämisen tarkistuslistat.....	285
Liite 3. Mitä tiedät kolmiportaisesta tuesta?	295